

Video fastholder de svære situationer

Plejhjemmet Ålholm i Hillerød bruger video til at fastholde svære situationer med ældre demente borgere. Det hjælper medarbejderne til at se, hvad de gør rigtigt i situationen og blive bedre til at gøre mere i samme stil. Metoden kaldes Marte Meo.

Af journalist Søren Svith, Periskop

Det kan være en udfordring at hjælpe en dement borger med at få børstet tænder. Ofte forstår han ikke, hvad tandbørsten skal bruges til, og han bliver måske bange for vandstrålen. Tilsammen kan det føre til, at borgeren reagerer aggressivt. Råber, truer og slår måske også omkring sig.

På Plejhjemmet Ålholm i Hillerød er medarbejderne begyndt at optage den type situationer på video efter den såkaldte Marte Meo-metode. Formålet er at social- og sundhedsassistenterne, som er involveret i situationen, bagefter kan gense situationen under rolige forhold og diskutere den med kolleger.

»På video bagefter er det lettere at spotte, at borgeren reagerer på noget, han opfatter som et overgreb. Det giver os mulighed for at fange det i opløbet og få forklaret os bedre,« fortæller plejhjemsleder Kirsten Gosvig.

På Ålholm er de dog endnu mere optaget af de situationer, som går godt eller hvor medarbejderen får vendt en kritisk situation til noget godt.

»Vi får meget ud af kigge på, hvad hjælperen gør. Hvad udløser, at borgeren begynder at forstå, hvad tandbørsten skal bruges til? Det giver den enkelte medarbejder en klar fornemmelse af, hvad hun skal gøre mere af, for at de potentielt kritiske situationer går godt,« siger Kirsten Gosvig.

Videoklip i undervisning

Ålholm er et almindeligt plejehjem med et stort antal demente borgere, og ledelsen har et ønske om at plejhjemmet skal specialisere sig i demens. Mange af de demente borgere har en tendens til at reagerer aggressivt, og det er baggrunden for Marte Meo-projektet, som har fået støtte fra Forebyggelsesfonden.

I løbet af projektet har alle medarbejdere været på et kursus af seks undervisningsgange, hvor de til hver gang har medbragt et videoklip fra en situation, de selv har været med i. I gennemgangen af videoklippene har den eksterne Marte Meo-konsulent lagt vægt på, hvad der virkede, så medarbejderne kan gøre mere af det i lignende situationer.

Nye krav til medarbejderne

En udfordring i projektet har både være at få borgerne med på at blive filmet og få medarbejderne til at føle sig tilpasse med det. Nogle borgere ønskede ikke at deltage, og i de tilfælde har en af de to ansatte, som er ved at blive uddannet Marte Meo-terapeut, været med rundt for at observere.

»Det har også været en udfordring for nogle medarbejdere, at de skulle være med på video. Derfor begyndte vi med at filme situationer, hvor der var mange mennesker med, så der ikke var så meget fokus på den enkelte. På den måde fik vi en blid start,« fortæller Kirsten Gosvig.

I dag er det imidlertid et krav i Ålholms stillingsannoncer, at nye medarbejdere skal være villige til at blive videofilm. Plejhjemmet er også i gang med en informationsfolder til både nye medarbejdere og til pårørende, og nye beboere og pårørende bliver bedt om at tage stilling til en videokontrakt allerede ved indflytningssamtalen.

»Vores mål er, at alle i fremtiden skal filmes to gange om året,« fortæller Kirsten Gosvig.

Dokumenterer udvikling

Brugen af video giver også medarbejderne mulighed for at se en udvikling hos de borgere, der har været filmet. Kirsten Gosvig fortæller om en kvinde uden sprog, som kom med ned for at ordne vasketøj. Video-optagelserne viser, hvordan hun stråler over at være med til at lægge karklude sammen og bidrage med noget, hun kan.

»Med kameraet får vi detaljen med. Vi kan se, at borgeren vokser, når medarbejderen gør forskellige ting. For den enkelte medarbejder bliver det tydeligt, at hun gør en forskel. Og det flytter meget, «siger Kirsten Gosvig.

Oplevelsen af at se, hvad der glæder borgerne, gør medarbejderne bedre til at udnytte de demente borgers kompetencer i stedet for at kræve, at de skal det samme som os andre.

Videoerne bliver også brugt til at skabe en udvikling hos medarbejderen. Fx kan en medarbejder få en opgave, at arbejde med mulighederne for at løse op for en svær situation. Det kan være en borger, som altid bliver aggressiv, når hun skal have ble på. Efter et stykke tid, bliver den samme situation filmet igen, og medarbejderen kan sammen med en Marte Meo-konsulent vurdere, hvilke forbedringer, der er sket.

Aha-oplevelser rusker op i rutinen

For social- og sundhedsassistent Judith Andreassen har videooptagelserne været en aha-oplevelse, som har rusket op i daglige rutine.

»Når man gør det samme hver dag, kan man komme til at glemme at se på den demente borger. Derfor var det en aha-oplevelse for mig, første gang, jeg så en video-optagelse med mig og en borger. Det var tydeligt, at hun var meget mere opmærksom, end jeg havde regnet med. Hun holdt hele tiden øje med, hvad jeg gjorde«, fortæller Judith Andreassen.

»Denne erkendelse bruger hun nu til at skabe større kontakt med demente beboere, som ellers typisk sover meget og virker verdensfjerne. Blandt andet er hun mere opmærksom på at tale og fortælle, hvad hun gør.

»I dag lavede jeg gangtræning med den samme beboer, og det var tydeligt, at vi kunne få en god kontakt med hinanden. Fx sang jeg lidt for hende, og vi fik både øjenkontakt og hun forsøgte at synge med, « fortæller Judith Andreassen.

Den slags oplevelser giver hende stor glæde ved arbejdet og gør hende tændt på at blive ved med at skabe den svære kontakt.

Faktaboks

Projektperiode: 1.1. 2010 – 1.3. 2012

Ålholm støttebeløb: 293.000

<http://www.forebyggelsesfonden.dk/09-2-1a-144.html>